

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ք.Երևան

21 04 2017թ. № 395-Ա

ՍՏԱՆԴԱՐՏՆԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳԻՐԸ,
ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՄԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2016 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2017 թվականի պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» թիվ 1313-Ն որոշման 13-րդ կետի 2-րդ ենթակետը.

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. Հաստատել՝

1) Ստանդարտների մշակման ծառայությունների 2017 թվականի ծրագիրը՝ համաձայն N1 հավելվածի:

2) Ստանդարտացման 2017 թվականի աշխատանքների ցանկը՝ համաձայն N2 հավելվածի:

3) Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության աշխատակազմի տեղեկատվության և հասարակայնության հետ կապերի բաժնի պետ Անահիտ Խեչոյանին՝ ապահովել սույն հրամանի Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության պաշտոնական կայք-էջում տեղադրումը:

4) Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության աշխատակազմի ղեկավարին՝ «Ստանդարտների մշակման ծառայություններ» ծրագրի իրականացման նպատակով «Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ հետ կնքել դրամաշնորհի տրամադրման պայմանագիր:

5) Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը վերապահել Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարի տեղեկալ Է. Տարասյանին:

ՍՈՒՐԵՆ ԿԱՐԱՅԱՆ

2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ԾՐԱԳԻՐ

ՍՏԱՆՂԱՐՏՆԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության զարգացման և միջազգային ու ԵՏՄ-ի շուկաների հետ ինտեգրման գործընթացում կարևոր է միասնական ներդաշնակ ստանդարտների առկայությունը: Միասնական ներդաշնակ ստանդարտները ոչ միայն խթանում են միջազգային առևտուրը, այլև նպաստում են համաշխարհային լավագույն փորձի ու գիտելիքի տարածմանը, տնտեսության տարբեր ճյուղերում նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրմանը, էներգախնայողությանը, շրջակա միջավայրի պահպանությանը, գործարարության զարգացմանը, մարդկանց կյանքի ու առողջության անվտանգության ապահովմանը և այլն:

Հայաստանի ազգային ստանդարտների «Ստանդարտների մշակման ծառայությունների 2017 թվականի ծրագիրը» (այսուհետ՝ ծրագիր) նախատեսում է մշակել միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ այնպիսի ազգային ստանդարտներ, որոնք կնպաստեն Հայաստանի Հանրապետության տնտեսության տեխնոլոգիական բազայի արդիականացմանը և նորարարական ենթակառուցվածքի զարգացմանը, ինչպես նաև առևտրում տեխնիկական խոչընդոտների վերացմանն ու արտահանման ծավալների խթանմանը միջազգային շուկաներում և Եվրասիական տնտեսական միության անդամ երկրներում:

Ծրագրի նախագծի մշակման համար հիմք են ծառայել միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտների հետ ազգային ստանդարտների ներդաշնակեցման վերաբերյալ միջազգային և Հայաստանի Հանրապետության մի շարք իրավական ակտերի և Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության Առևտրում տեխնիկական խոչընդոտների վերացման համաձայնագրի պահանջները:

I. ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ

II.

1. Ծրագրի մշակման համար հիմք են ծառայել՝

- 1) «Ստանդարտացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 8-ի ՀՕ-21-Ն օրենքը.

- 2) «Տեխնիկական կանոնակարգման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 8-ի ՀՕ-19-Ն օրենքը.
- 3) «Հավատարմագրման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2012 թվականի փետրվարի 8-ի ՀՕ-20-Ն օրենքը.
- 4) Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության 2002 թվականի դեկտեմբերի 10-ի «Առևտրի տեխնիկական խոչընդոտների համաձայնագրի» պահանջները՝ միջազգային և եվրոպական ստանդարտների հետ ազգային ստանդարտների ներդաշնակեցման վերաբերյալ.
- 5) «Ռազմարդյունաբերական համալիրի մասին» 2015թ. ապրիլի 15-ի ՀՕ-16-Ն օրենքը» և «Հայաստանի Հանրապետության նախագահի 2017թ. հունվարի 31-ի «Ռազմարդյունաբերական և ռազմատեխնիկական քաղաքականության ռազմավարությունը հաստատելու մասին» N 15-Ն կարգադրությունը.
- 6) Հայաստանի Հանրապետության նախագահի 2009 թվականի հունիսի 26-ի «Հայաստանի Հանրապետության տեղեկատվական անվտանգության հայացակարգը հաստատելու մասին» N ՆԿ-97-Ն կարգադրությունը.
- 7) «Էներգախնայողության և վերականգնվող էներգետիկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2016 թվականի մայիսի 12-ի ՀՕ-67-Ն օրենքը.
- 8) «2017-2018 թվականների Հայաստանի Հանրապետության էներգախնայողությունների գործողությունների ծրագրի երկրորդ փուլին հավանություն տալու մասին» ՀՀ կառավարության 2017 թվականի փետրվարի 2-ի N4-7 արձանագրային որոշումը.
- 9) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցը հաստատելու մասին» N 836-Ն որոշումը.
- 10) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010 թվականի դեկտեմբերի 30-ի նիստի N 51 արձանագրության 17-րդ կետով հավանության արժանացած՝ Գործող քաղաքաշինական նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի համակարգի՝ եվրոպական նորմերին համապատասխանեցման առաջնահերթ միջոցառումների ծրագիրը.
- 11) «Հայաստանի Հանրապետության՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրին միանալու մասին» 2014 թվականի հոկտեմբերի 10-ի պայմանագիրը.
- 12) ՀՀ նախագահի 26 հունիսի 2009 թ. ՆԿ-97-Ն կարգադրությամբ հաստատված «Տեղեկատվական անվտանգության հայեցակարգը».
- 13) Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմիններից, ստանդարտացման 26 տեխնիկական հանձնաժողովների կողմից ներկայացված առաջարկությունները.

14) Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի հոկտեմբերի 13-ի «Հայաստանի Հանրապետության պարենային անվտանգության ապահովման հայեցակարգից բխող միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1522-Ն որոշումը.

15) Հայաստանի Հանրապետության 1992 թվականի նոյեմբերի 16-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնակչության սանիտարահամաճարակային անվտանգության ապահովման մասին» ՀՕ-43 օրենքը.

16) Հայաստանի Հանրապետության 2008 թվականի հունիսի 10-ի «Խաղողի հումքով ոգելից խմիչքների մասին» ՀՕ-135-Ն օրենքը.

17) Միջազգային (ԻՍՕ) և տարածաշրջանային (ՍԵՆ, ՄՏԽ) կազմակերպությունների ստանդարտացման աշխատանքների արդյունքները:

II. ԾՐԱԳՐԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԻՑ ԱԿՆԿԱԼՎՈՂ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

2. Ծրագրի նպատակներն են՝

1) նպաստել միջազգային լավագույն փորձի և գիտելիքների տարածմանը.

2) միջազգային և եվրոպական ստանդարտների ներդաշնակեցման միջոցով նպաստել տնտեսության տարբեր ճյուղերում նորագույն տեխնոլոգիաների, նորամուծությունների և լավագույն փորձի ներդրմանը.

3) նպաստել սպառողական շուկայում արտադրանքի անվտանգության ապահովմանը.

4) խթանել հայրենական արտադրանքի որակի և մրցունակության բարձրացումը.

5) ապահովել տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների կատարումը.

6) վերացնել առևտրում առկա տեխնիկական խոչընդոտները.

7) ապահովել սպառողների շահերի պաշտպանությունը և սպառողական իրազեկության բարձրացումը տեխնիկական կանոնակարգման ենթակա ոլորտներում.

8) Եվրասիական տնտեսական միության տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների ապահովում.

9) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդիր և պետական կառավարման մարմիններն ու կազմակերպություններն ապահովել լավագույն փորձի ու գիտելիքի վրա հիմնված նորմատիվատեխնիկական բազայով՝ որոշումների ընդունման գործընթացին աջակցելու և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության կատարելագործման համար կիրառելու նպատակով:

3. Ծրագրի իրականացումից ակնկալվող արդյունքներն են՝

1) *ազգային ստանդարտների մշակում և կիրառում՝*

ա. ուղղաօրինակության համակարգում աշխատանքների կարգավորում և բարելավում.

բ. շենքերի էներգաարդյունավետության բարելավում և էներգախնայողության ապահովում.

գ. տեղեկատվական անվտանգության ապահովում.

դ. շինարարական նյութերի և արտադրանքի որակի և անվտանգության ապահովում.

ե. սննդամթերքի և գյուղատնտեսական արտադրության ոլորտում գործարարների համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում՝ արտահանման ծավալներն ավելացնելու համար, ինչպես նաև տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների կատարման ապահովում.

զ. նավթամթերքի պատշաճ պահպանման ապահովում.

է. տրանսպորտային միջոցներում օգտագործվող գազի բալոնների անվտանգության գնահատում և ապահովում.

ը. Հայաստանի Հանրապետության հանքային ջրերի տեսակների ճշգրտում և աջակցություն ԵՏՄ տարածք դրանց իրացման գործընթացին.

թ. բուսական և կենդանական ճարպերի ու յուղերի փորձարկման մեթոդների արդիականացում, արդյունքների հավաստիության ապահովում.

ժ. ՀՀ կազմակերպություններում որակի կառավարման համակարգերի ներդրման բարելավում.

2) միջազգային ստանդարտներին ազգային ստանդարտների ներդաշնակեցման մակարդակի բարձրացումը կիսթանի՝

ա. նորարարական տեխնոլոգիաների ներդրումը Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունում.

բ. հայրենական արտադրանքի մրցունակության և շահութաբերության բարձրացումը.

գ. չհիմնավորված տեխնիկական խոչընդոտների վերացումը՝ ապահովելով ազատ առևտուր.

3) ստանդարտացման միջազգային, տարածաշրջանային կազմակերպությունների հետ համագործակցություն՝

ա. Ստանդարտացման միջազգային, տարածաշրջանային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունն ու աշխատանքների կազմակերպման ծրագիրը հնարավորություն են տալիս մասնակցելու Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ԻՍՕ), Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի (ՍԵՆ) և ԱՊՀ ստանդարտացման միջպետական խորհրդի, ԵՏՄ-ի ու դրանց ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների աշխատանքներին, կիրառելու այդ կազմակերպությունների կողմից ընդունված ստանդարտները, ներկայացնելու նրանց կողմից մշակված ստանդարտների նախագծերի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության շահագրգիռ մարմինների և Ստանդարտների ազգային ինստիտուտի առաջարկությունները՝ դրանով նպաստելով հայրենական արտադրողների կողմից արտադրված ու մատուցված ծառայությունների արտահանմանը՝ ինչպես միջազգային, այնպես էլ՝ տարածաշրջանային (Եվրամիության, ԵՏՄ և ԱՊՀ երկրներ) շուկաներ: Բացի դրանից, հանդիսանալով միջազգային ստանդարտացման վերը նշված

կազմակերպությունների անդամ, Ստանդարտների ազգային ինստիտուտը պարտավոր է մասնակից լինել այդ կազմակերպություններին աշխատանքներին և ակտիվորեն մասնակցել հրավիրվող խորհրդակցություններին ու տարեկան վեհաժողովներին: Այդպիսի մասնակցությունը բարձրացնում է Հայաստանի Հանրապետության հեղինակությունը միջազգային ասպարեզում և ամեն անգամ թույլ է տալիս հիմք դնել տարբեր շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ նոր շահավետ համագործակցության:

4) Ստանդարտների ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքներ՝

ա. Ստանդարտների ազգային ֆոնդի համալրման ու վարման աշխատանքներն ըստ ծրագրի հնարավորություն են տալիս Հայաստանի Հանրապետությանն ունենալու ազգային ստանդարտների արդիականացված ֆոնդ՝ միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ:

բ. 2017 թվականին իրականացվելու են ազգային ֆոնդի համալրման միջոցառումներ, որի արդյունքում ազգային ֆոնդը համալրվելու է շուրջ 1500 միջազգային (ԻՍՕ), 1100 եվրոպական (ԵՆ), 750 ՌԴ (ԳՕՍՏ Ռ) և 2050 միջպետական (ԳՕՍՏ) նոր ստանդարտներով: Այդ նոր ստանդարտները որպես տեղեկատվական ռեսուրս են ծառայում Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, կազմակերպությունների և շահագրգիռ անձանց համար՝ տնտեսության տարբեր ճյուղերում անհրաժեշտ և պահանջված գիտելիքների, տեխնոլոգիաների, կառավարման լավագույն փորձի, խորհրդատվության և ուղեցույցների կիրառման նպատակով:

III. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

4. Ծրագրի շրջանակներում աշխատանքներն իրականացվելու են հետևյալ սկզբունքների համաձայն՝

1) ազգային ստանդարտների մշակման, ընդունման և կամավոր կիրառման գործընթացում բոլոր շահագրգիռ կողմերի կամավոր ու հավասար մասնակցության իրավունքի պահպանում:

2) շահագրգիռ կողմերի փոխհամաձայնության վրա հիմնված ազգային ստանդարտների մշակում և ընդունում:

3) ստանդարտացման գործընթացի բոլոր փուլերում աշխատանքների թափանցիկություն և պատշաճ մակարդակով հանրային իրազեկում:

4) ստանդարտացման գործընթացում շահագրգիռ կողմերի համընդհանուր շահերի նկատմամբ որևէ անձնական շահի գերիշխման կանխարգելում:

5) ազգային ստանդարտների համապատասխանություն միմյանց և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը:

6) գիտության և տեխնոլոգիայի համաշխարհային նորարարական, առաջադիմական նվաճումների միջազգային (այդ թվում՝ եվրոպական) ստանդարտացման կանոններն ու արդյունքները հաշվի առնելը.

7) միջազգային և տարածաշրջանային ստանդարտներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտների մշակում՝ հաշվի առնելով աշխարհագրական, կլիմայական և հիմնարար տեխնոլոգիական բնույթի տարբերությունների առկայությունը.

8) գործողության մեջ դրված ազգային ստանդարտների և դրանց փոփոխությունների պատշաճ ծանուցում բոլոր շահագրգիռ կողմերին.

9) ստանդարտացման աշխատանքների իրականացում՝ տեխնիկական հանձնաժողովների և աշխատանքային խմբերի միջոցով:

III. ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

5. Ստանդարտների մշակման ծառայությունների ծրագիրը ձևավորվել է ստանդարտացման ոլորտի շահագրգիռ բոլոր կողմերի, այդ թվում՝ ՀՀ պետական կառավարման մարմինների և ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների առաջարկությունների հիման վրա: Այն նաև մեծապես հիմնված է ՀՀ տնտեսական գերակայությունների, ՀՀ տնտեսական քաղաքականությամբ սահմանված ծրագրերի իրականացման և միջազգային համաձայնագրերով ստանձնած պարտավորություններից բխող պահանջների վրա.

6. Ստանդարտացման աշխատանքների ծրագրով նախատեսվում է մշակել ազգային ստանդարտների նախագծեր՝ տնտեսության և արդյունաբերության հետևյալ ոլորտների համար.

1) **Ռազմաարդյունաբերություն.** Ռազմաարդյունաբերության ոլորտի իրավական դաշտի կատարելագործման նպատակով ծրագրով նախատեսված է մշակել ռազմաարդյունաբերության ոլորտի ստանդարտներ: Նախատեսվում է մշակել ռազմական տեխնիկայի արտադրանքի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգի ստանդարտներ, որոնց ներդրման և կիրառման արդյունքում կկարգավորվի համապատասխան արտադրություններում որակի կառավարման համակարգերի ներդրումը և կհամալրվի ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի բազան:

2) **Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն.** Նշված ոլորտում նախատեսվում է մշակել շենքերում ջեռուցման համակարգերի արդյունավետության հաշվարկման և գնահատման մեթոդներ՝ միջազգային պահանջներին ներդաշնակ:

3) **Շինարարություն և շինանյութերի արտադրություն.** Քաղաքաշինության ոլորտում նախատեսվում է մշակել ստանդարտներ, որոնք կապահովեն ավտոճանապարհային շինարարական աշխատանքներում օգտագործվող բետոնի համար արդիականացված փորձարկման մեթոդի կիրառումը և բետոնի տեխնիկական պահանջների սահմանումը՝ եվրոպական ստանդարտներին ներդաշնակ: Նշված ոլորտում

նախատեսվում են նաև մշակել ստանդարտներ, որոնք սահմանում են շենքերում ջերմամեկուսացման բնութագրերը՝ միջազգային պահանջներին ներդաշնակ:

4) **Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ.** տեղեկատվական տեխնոլոգիաների անվտանգության ոլորտում նախատեսվում է արդի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան սահմանել տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգի վերլուծության և տերմինների ու սահմանումների, ինչպես նաև ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից կիրառվող տեղային և միջազգային փոխանակման նույնականացման քարտերի կառուցվածքի ու բովանդակության և դրանց կիրառման ընթացակարգերի կարգավորման վերաբերյալ պահանջներ:

5) **Տրանսպորտ.** տրանսպորտի ոլորտում նախատեսվում է մշակել ստանդարտներ, որոնցով սահմանվում են ավտոմեքենաների արտաքին աղմուկի թույլատրելի մակարդակները և չափման մեթոդները և տրանսպորտային միջոցներում օգտագործվող գազի բալոնների անվտանգության գնահատման և ապահովման մեխանիզմները:

6) **Նավթամթերք.** նավթամթերքի (դիզելային վառելիքի և բենզինի) ոլորտում մշակվող ստանդարտների միջոցով սահմանվելու են դրանց պահպանման պայմանները և ապահովելու են անվտանգության արդի պահանջները, ինչպես նաև ավտոմոբիլային վառելիքին ներկայացվող պահանջները և արդիականացվելու են փորձարկման մեթոդները՝ եվրոպական ստանդարտներին ներդաշնակ:

7) **Սննդամթերքի արտադրություն.** ծրագրով նախատեսված է ազգային ստանդարտների մշակում շալցված հանքային ջրերի տեսակների բնութագրերի և որակական ցուցանիշների սահմանում՝ բնորոշ ՀՀ-ում շահագործվող հանքային ջրերի հորատանցքերին, ինչպես նաև շալցված խմելու ջրի միասնական որակական ցուցանիշների սահմանում, որը կաջակցի տվյալ արտադրատեսակները առանց խոչընդոտների արտահանել ԵՏՄ-ի տարածք: Նախատեսվում է նաև մշակել բուսական և կենդանական ճարպերի և յուղերի, անասնակերերի փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում ապահովող ստանդարտներ՝ միջազգային պահանջներին ներդաշնակ:

8) **Կառավարման համակարգեր.** տվյալ ոլորտում մշակվող ստանդարտը կապահովի որակի կառավարման համակարգերի փաստաթղթերում կիրառվող տերմինների և սահմանումների ներդաշնակեցում միջազգային արդիականացված տերմիններին:

7. Միջազգային ու տարածաշրջանային ստանդարտացման համագործակցության ընդլայնումը.

1) Ստանդարտների ազգային ինստիտուտը 1997 թվականից Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ԻՍՕ) լիիրավ և 2007 թվականից Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի (ՍԵՆ) գործընկեր և 2008 թվականից՝ միացող անդամ է: Մասնակցում է Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության 45 տեխնիկական հանձնաժողովի 18 ենթահանձնաժողովի և 3 քաղաքականության մշակման հանձնաժողովի, Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի 3 հանձնաժողովի աշխատանքներին: Միջազգային ու եվրոպական ստանդարտների նախագծերի քննարկման կարևորագույն փուլերում ինստիտուտի

մասնակցությունն ակտիվացնելու նպատակով անհրաժեշտ է նշված հեղինակավոր կազմակերպությունների ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովների մասնակցության ընդլայնում: Հաշվի առնելով երկրի տնտեսության զարգացման գերակա ուղղությունները՝ անհրաժեշտ է ակտիվացնել միջազգային ստանդարտացման աշխատանքները տնտեսության այդ ոլորտներն ընդգրկող տեխնիկական հանձնաժողովներում: Այս տեխնիկական հանձնաժողովներում աշխատանքների ակտիվացումը կնպաստի միջազգային և եվրոպական ստանդարտների նախագծերի վերաբերյալ մասնագիտական կարծիքի ձևավորմանը, Հայաստանի Հանրապետությունում դրանց կիրառման անհրաժեշտության հիմնավորմանը: Միջազգային ու եվրոպական ստանդարտների ընդունման գործընթացում ստանդարտների քննարկման և ընդունման շղթան ամբողջական դարձնելու նկատառումով նախատեսվում է Հայաստանի Հանրապետությունում ստեղծել համանման տեխնիկական հանձնաժողովներ: Այս ստանդարտացման հանձնաժողովներում իրենց համաձայնությամբ կընդգրկվեն պետական կառավարման, գիտական ինստիտուտների, հասարակական կազմակերպությունների, արտադրական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, որոնք կաշխատեն միջազգային ու եվրոպական ստանդարտների նախագծերի փորձաքննության և հանձնաժողովներում դրանց կիրառման հնարավորությունների գնահատման ուղղությամբ, անհրաժեշտության դեպքում, կմշակվեն այդ ստանդարտներին ներդաշնակ ազգային ստանդարտներ:

2) Հայաստանի Հանրապետությունը 2015թ. հունվարի 1-ից անդամակցում է Եվրասիական տնտեսական միությանը, իսկ Ստանդարտների ազգային ինստիտուտը ընդգրկվել է այդ կառույցի տարբեր աշխատանքային խմբերում՝ որպես ստանդարտացման ազգային մարմին: Ելնելով վերոնշյալից՝ նախատեսվում է ակտիվացնել Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությունը միջպետական ստանդարտացման աշխատանքներում: Հետևաբար, անհրաժեշտություն է առաջանում ստանդարտացման ոլորտի մասնագետների մասնակցությունը ԱՊՀ ՍՉՍ ՄՊԽ Ստանդարտացման գիտատեխնիկական հանձնաժողովի և ԵՏՄ տարբեր ենթահանձնաժողովների նիստերին: Համագործակցության սերտացման արդյունքում հնարավոր կլինի ՀՀ-ում գործողության մեջ դնել և կիրառել Մաքսային միության շուրջ 34 տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջներն ապահովող ստանդարտները:

8. Ստանդարտների ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքների կատարելագործում.

1) ծրագրով նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ աշխատանքները՝ ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման համար՝

ա. ազգային ֆոնդի համալրման, հաշվառման ու վարման աշխատանքների կազմակերպում և իրականացում.

բ. ստանդարտների էլեկտրոնային տվյալների բազայի վարում՝ «Ստանդարտ» տեղեկատվական որոնման ավտոմատացված համակարգի միջոցով.

գ. Հայաստանի Հանրապետության պետական կառավարման մարմիններին և կազմակերպություններին ստանդարտների և տեղեկատվության տրամադրման աշխատանքների կազմակերպում.

դ. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող ստանդարտների ամբողջ տեքստի տվյալների բազայի (էլեկտրոնային տարբերակի) ստեղծման, հաշվառման և պահման աշխատանքների կազմակերպում.

ե. ստանդարտների տվյալների հիմնապաշարից սպառողների (օգտագործողների) օգտվելու հնարավորության և համացանցի միջոցով ստանդարտների էլեկտրոնային վաճառքի մեխանիզմների ներդրում.

զ. Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության, Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի, ԵՏՄ-ի և ԱՊՀ Ստանդարտացման, չափագիտության և սերտիֆիկացման Միջպետական խորհրդի շրջանակներում գործող տեղեկատվական համակարգերի ինտեգրման աշխատանքների զարգացում (ստանդարտների էլեկտրոնային տարբերակների ստացում, շահագրգիռ կողմերի ապահովում, էլեկտրոնային քվեարկություն և այլն).

է. Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության առևտրում տեխնիկական խոչընդոտների հարցման կետի աշխատանքների իրականացում՝ ըստ պահանջի:

V. ԾՐԱԳՐԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

9. «Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերությանը վերապահված ծառայությունները ֆինանսավորվում են համաձայն «Ստանդարտացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 19-րդ հոդվածի.

10. Ծրագրի իրականացման ֆինանսավորումը հիմնված է ՀՀ 2017 թվականի պետական բյուջեով նախատեսված «Ստանդարտների մշակման ծառայություններին» հատկացումների գումարով՝ 14.123.4 հազ. դրամ:

Ց Ա Ն Կ

ՍՏԱՆԴԱՐՏԱՑՄԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

Հ/Հ	Մշակման ենթակա ստանդարտների և աշխատանքների անվանումները	Նպատակը	Պատասխանատու մարմինը	Արդյունքը	Կատարման ժամկետը	2016 թվականի ֆինանսավորում (հազ. Դրամ)
1	2	3	4	5	6	7
1. Ռազմաարդյունաբերություն						
1.1	Ռազմական տեխնիկայի արտադրանքի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգ. Հիմնական դրույթներ ՀՍ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Ռազմական արտադրանքի ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
1.2	Ռազմական տեխնիկայի արտադրանքի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգ. Ռրակի կառավարման համակարգեր. Ընդհանուր պահանջներ ՀՍ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում Ռազմական տեխնիկա արտադրող կազմակերպություններում որակի կառավարման համակարգերի ներդրում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Ռազմական արտադրանքի ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
1.3	Արտադրանքի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգ. Ռազմական տեխնիկա. Արտադրությունից	Ռազմաարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով

	արտադրատեսակների հանումը. Հիմնական դրույթներ ՀՍ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	ստեղծում	նախարարություն Ռազմական արտադրանքի ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			չարգելված այլ միջոցներ
1.4	Արտադրանքի մշակման և արտադրության կազմակերպման համակարգ. Ռազմական տեխնիկա. Նշանակված ռեսուրսի, ծառայության ժամկետի, պահպանման ժամկետի սահմանման և երկարաձգման կարգ ՀՍ Ռ ռազմական ազգային ստանդարտի մշակում	Ռազմարդյունաբերության աշխատանքները համակարգող նորմատիվ փաստաթղթերի ստեղծում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն Ռազմական արտադրանքի ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

2. Էներգախնայողություն և էներգաարդյունավետություն

2.1	Շենքերի ջեռուցման համակարգեր. Համակարգի էներգիայի պահանջարկի և արդյունավետության հաշվարկման մեթոդ. Մաս 4-1. Ջեռուցվող տարածքներ ջերմության ստացման, փոխադրման և փոխանցման համակարգեր, այրման համակարգեր (կաթսաներ) Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 15316-4-1:2008 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 31-ի N 836-Ն «Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցը հաստատելու մասին» որոշման 2-րդ կետի և հավելվածի 29-րդ ենթակետի կատարման ապահովում «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության նախագծի պահանջների կատարման ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 01 «Էներգետիկա» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
2.2	Շենքերի ջեռուցման համակարգեր.	ՀՀ կառավարության 2014 թվականի	ՀՀ տնտեսական	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական

	<p>Համակարգի էներգիայի պահանջարկի և արդյունավետության հաշվարկման մեթոդ. Մաս 4-2. Ջեռուցվող տարածքներ ջերմության ստացման, փոխադրման և փոխանցման համակարգեր, ջերմապոմպային համակարգեր Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 15316-4-2:2008 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>հուլիսի 31-ի N 836-Ն «Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցը հաստատելու մասին» որոշման 2-րդ կետի և հավելվածի 29-րդ ենթակետի կատարման ապահովում</p> <p>««Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության և էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության նախագծի պահանջների կատարման ապահովում</p>	<p>զարգացման և ներդրումների նախարարություն SC 01 «Էներգետիկա» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>			<p>բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
--	--	--	--	--	--	---

3. Շինարարություն և շինանյութերի արտադրություն

<p>3.1</p>	<p>Արագացված սառեցման և հալեցման նկատմամբ բետոնի դիմադրության փորձարկման մեթոդներ Ազգային ստանդարտի մշակում ԱՍՏՄ ՍԻ-666:1984 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Հյուսիս-հարավ ավտոճանապարհային շինարարական աշխատանքներում օգտագործվող բետոնի համար արդիականացված փորձարկման մեթոդի կիրառում՝ առաջադեմ երկրների ստանդարտներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն SC 16 «Շինարարություն, շինարարական կոնստրուկցիաներ և շինանյութեր» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	<p>ստանդարտ</p>	<p>2017 ընթացքում</p>	<p>Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
<p>3.2</p>	<p>Բետոն. Տեխնիկական պայմաններ, շահագործման բնութագրեր, արտադրություն և պահանջներին համապատասխանություն</p>	<p>Բետոնի տեխնիկական պահանջներին, շահագործման բնութագրերին, արտադրությանը ներկայացվող պահանջների</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p>	<p>ստանդարտ</p>	<p>2017 ընթացքում</p>	<p>Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված</p>

	Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 206:2013 ստանդարտին ներդաշնակ	սահմանում՝ եվրոպական ստանդարտներին ներդաշնակ, արտադրվող բետոնի որակի ապահովում	ՏՀ 16 «Շինարարություն, շինարարական կոնստրուկցիաներ և շինանյութեր» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			այլ միջոցներ
3.3	Շենքերի սարքավորման և արտադրական կայանքների համար ջերմամեկուսիչ արտադրատեսակներ. Շահագործման առավելագույն ջերմաստիճանի որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 14706:2012 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հուլիսի 31-ի N 836-Ն «Հայաստանի Հանրապետության էներգետիկ անվտանգության ապահովման հայեցակարգի դրույթների իրականացումն ապահովող 2014-2020 թվականների միջոցառումների ծրագիր-ժամանակացույցը հաստատելու մասին» որոշման 2-րդ կետի և հավելվածի 29-րդ ենթակետի կատարման ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 16 «Շինարարություն, շինարարական կոնստրուկցիաներ և շինանյութեր» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

4. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ

4.1	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Անվտանգության ապահովման մեխանիզմներ. Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգեր. Վերլուծություն և բառարան ՀՍՏ ԻՍՕ 27000-2015 ազգային ստանդարտի վերանայում ԻՍՕ 27000-2016 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ նախագահի 26 հունիսի 2009 թ. ՆԿ-97-Ն կարգադրությամբ հաստատված «Տեղեկատվական անվտանգության հայեցակարգ»-ի դրույթներով նախատեսված ծրագրերի իրականացումն ապահովելու նպատակով	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 06 «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
-----	--	--	---	----------	----------------	--

5. Տրանսպորտ

5.1	Գազի բալոններ. Պողպատե անկարան գազի բալոններ. Պարբերական հսկողություն և փորձարկումներ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6406:2005 ստանդարտին ներդաշնակ	Տրանսպորտային միջոցներում օգտագործվող գազի բալոնների անվտանգության գնահատում և ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 12 «Ճանապարհային տրանսպորտ» ստանդարտացման	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
-----	---	--	--	----------	----------------	--

			տեխնիկական հանձնաժողով			
5.2	Գազի բալոններ. Պողպատե եռակցված բազմակիրառելի բալոններ հեղուկացված գազի համար. Պարբերական հսկողություն և փորձարկումներ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 10464:2004 ստանդարտին ներդաշնակ	Տրանսպորտային միջոցներում օգտագործվող գազի բալոնների անվտանգության գնահատում և ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 12 «Ճանապարհային տրանսպորտ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
5.3	Շահագործման ընթացքում ավտոմեքենաների արտաքին աղմուկ. Թույլատրելի մակարդակներ և չափման մեթոդներ Ազգային ստանդարտի մշակում	Ավտոմեքենաների արտաքին աղմուկի թույլատրելի մակարդակների և չափման մեթոդների սահմանում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 12 «Ճանապարհային տրանսպորտ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

6. Նավթամթերք

6.1	Նավթամթերք. Պատշաճ պահպանման ուղեցույց. Մաս 1. Ավտոմոբիլային դիզելային վառելիք Ազգային ստանդարտի մշակում ՍԵՆ/ՏՌ-15367-1:2014 ստանդարտին ներդաշնակ	Նավթամթերքի պահպանման պայմանների սահմանում և անվտանգության պահանջների ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 25 «Նավթ և նավթամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
6.2	Նավթամթերք. Պատշաճ պահպանման ուղեցույց. Մաս 2. Ավտոմոբիլային բենզինային վառելիք Ազգային ստանդարտի մշակում ՍԵՆ/ՏՌ-15367-2:2007 ստանդարտին ներդաշնակ	Նավթամթերքի պահպանման պայմանների սահմանում և անվտանգության պահանջների ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 25 «Նավթ և նավթամթերք»	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			
6.3	Նավթամթերք. Պատշաճ պահպանման ուղեցույց. Մաս 3. Խաչաձև աղտոտման կանխում Ազգային ստանդարտի մշակում ՍԵՆ/ՏՌ-15367-3:2009 ստանդարտին ներդաշնակ	Նավթամթերքի պահպանման պայմանների սահմանում և անվտանգության պահանջների ապահովում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 25 «Նավթ և նավթամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

7. Սննդամթերքի արտադրություն

7.1	Անջուր կաթնայուղ. Ստերոլների բաղադրության որոշում գազահեղուկային քրոմատոգրաման եղանակով (ստանդարտ մեթոդ) Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 18252:2006 (IDF 200:2006) ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.2	Հարստացված կաթնամթերքից ստացված կաթնայուղ. Օմեգա 3 և օմեգա 6 ճարպաթթուների պարունակության որոշում գազահեղուկային քրոմատոգրաման մեթոդով Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 23065:2009 (IDF 211:2009) ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.3	Կաթնային և սերուցքային պաղպաղակ. Չոր նյութերի ընդհանուր պարունակության որոշում (ստուգիչ մեթոդ) Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 3728:2004 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			
7.4	Չոր կաթ. Ջերմամշակման ինտենսիվության գնահատում. Բարձրարդյունավետ հեղուկային քրոմատագրման մեթոդ. Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 11814:2002 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.5	Կաթնայուղ. Ճարպաթթուների կազմի որոշում գազահեղուկային քրոմատագրման մեթոդով Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 15885:2002 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.6	Կենդանական և բուսական ճարպեր և յուղեր. Բուֆիլիդրոքսիանիսոլի և բուֆիլիդրոքսիտոլի որոշում. Գազահեղուկային քրոմատագրման մեթոդ. Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6463:1982 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.7	Կենդանական և բուսական ճարպեր և յուղեր. Կապարի պարունակության որոշում ատոմաբսորբման սպեկտրաչափական մեթոդով ուղղակի գործողության	Կենդանական և բուսական ճարպերում և յուղերում կապարի որոշման մեթոդի արդիականացում՝ միջազգային պահանջներին	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված

	գրաֆիտային վառարանի օգտագործմամբ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 15774:2017 ստանդարտին ներդաշնակ	ներդաշնակ	ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			այլ միջոցներ
7.8	Կենդանական և բուսական ճարպեր և յուղեր. Միկրոտարրերի որոշում ինդուկտիվ կապակցված պլազմայով օպտիկական էմիսիոն սպեկտրազննման միջոցով Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 21033:2016 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.9	Անասնակեր. Միկրոալիքային լուծամզումից և պինդ ֆազի անջատումից հետո հիդրիդային գեներատորով ատոմաաբսորբման սպեկտրաչափման միջոցով անօրգանական արսենի որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 16278:2012 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 02 « Միս, թռչնի միս, ձուկ, ձու և դրանց հիմքով արտադրանք » և ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովներ	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.10	Անասնակեր. E վիտամինի պարունակության որոշում. Բարձրարդյունավետ հեղուկային քրոմատագրման կիրառմամբ մեթոդ Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 6867:2000 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 02 « Միս, թռչնի միս, ձուկ, ձու և դրանց հիմքով արտադրանք » և ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովներ	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

7.11	<p>Անասնակեր. Կայցիումի, նատրիումի, ֆոսֆորի, մագնեզիումի, կալիումի, երկաթի, ցինկի, պղնձի, մանգանի, կոբալտի, մոլիբդենի, արսենի, կապարի, կադմիումի որոշման ICP-AES եղանակ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԵՆ 15510:2007 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 02 «Միս, թռչնի միս, ձուկ, ձու և դրանց հիմքով արտադրանք» և ՏՀ 04 «Կաթ և կաթնամթերք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողովներ</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.12	<p>Ջրեր հանքային խմելու բուժիչ-սեղանի շշալցված. Տեխնիկական պայմաններ</p> <p>ՀՍ 191-2000 ազգային ստանդարտի վերանայում</p>	<p>Հանքային ջրերի տեսակների ճշգրտում և ԵՏՄ-ի տեխնիկական կանոնակարգի նախագծի պահանջների ապահովում</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 08 «Ջրի որակ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.13	<p>Շշալցված խմելու ջուր. Ընդհանուր տեխնիկական պայմաններ</p> <p>ՀՍ ազգային ստանդարտի մշակում</p>	<p>Շշալցված խմելու ջրի ցուցանիշների սահմանում և ԵՏՄ-ի տեխնիկական կանոնակարգի նախագծի պահանջների ապահովում</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 08 «Ջրի որակ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.14	<p>Ջրի որակ. Կայցիումի պարունակության որոշում. Տիտրման EDTA մեթոդ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6058:1984 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 08 «Ջրի որակ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

7.15	<p>Ջրի որակ. Երկաթի պարունակության որոշում. Սպեկտրաչափական մեթոդ 1,10 ֆենանտրոլինի օգտագործմամբ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6332:1988 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 08 «Ջրի որակ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.16	<p>Ջրի որակ. Ալյումինի պարունակության որոշում. Սպեկտրաչափական մեթոդ պիրոկատեխինային մանուշակագույնի օգտագործմամբ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 10566:1994 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 08 «Ջրի որակ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.17	<p>Մրգեր, բանջարեղեններ և դրանց վերամշակման արտադրանքներ. Կապարի պարունակության որոշում. Առանց բոցի ատոմաաբտորբման սպեկտրաչափական մեթոդ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6633:1984 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.18	<p>Մրգային (հատապտղային) սեղանի գինիներ և մրգային (հատապտղային) սեղանի գինեյություններ. Ընդհանուր տեխնիկական պայմաններ</p> <p>ՀՍ Ազգային ստանդարտի մշակում</p>	<p>Գինիների և գինեյությունների համար ՀՀ-ում սպառողական միասնական ցուցանիշների սահմանում</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 10 «Ալկոհոլային խմիչքներ» ստանդարտացման տեխնիկական</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			հանձնաժողով			
7.19	<p>Մրգեր, բանջարեղեն և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքներ. Կաղմիումի պարունակության որոշում. ատոմաաբսորբման սպեկտրաչափական մեթոդով գրաֆիտային վառարանի օգտագործմամբ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6561-1:2017 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Մրգերի, բանջարեղենի և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքների փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.20	<p>Մրգեր, բանջարեղեն և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքներ. Կաղմիումի պարունակության որոշում ատոմաաբսորբման սպեկտրաչափական բոցային մեթոդով</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6561-2:2017 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Մրգերի, բանջարեղենի և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքների փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.21	<p>Մրգեր, բանջարեղեն և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքներ. Սնդիկի պարունակության որոշում. Առանց բոցի ատոմաաբսորբման մեթոդ</p> <p>Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6637:1984 ստանդարտին ներդաշնակ</p>	<p>Մրգերի, բանջարեղենի և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքների փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն</p> <p>ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.22	<p>Մրգային հյութեր. Լուծվող չոր նյութերի պարունակության որոշում. Իստաչափական մեթոդ</p>	<p>Մրգերի, բանջարեղենի և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքների փորձարկման մեթոդի</p>	<p>ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների</p>	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով

	Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 2172:1983 ստանդարտին ներդաշնակ	արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	Նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			չարգելված այլ միջոցներ
7.23	Ծիրան. Սառնարանում պահելու ուղեցույց Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 2826:1974 ստանդարտին ներդաշնակ	Սառնարանում ծիրանի պահման օպտիմալ պայմանների սահմանում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.24	Մրգեր, բանջարեղեն և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքներ. Արսենի պարունակության որոշում. Սպեկտրաչափական մեթոդ արծաթի դիէթիլդիթիոկարբոնատի օգտագործմամբ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 6634:1982 ստանդարտին ներդաշնակ	Մրգերի, բանջարեղենի և դրանց վերամշակումից ստացված մթերքների փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.25	Գինեգործական արտադրանք. Տերմիններ և սահմանումներ ՀՍՏ ազգային ստանդարտի մշակում	Գինեգործական արտադրության ոլորտում հայերեն տերմինների սահմանում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 10 «Ալկոհոլային խմիչքներ» ստանդարտացման տեխնիկական	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

			հանձնաժողով			
7.26	Գարեջրագործական արտադրանք. Տերմիններ և սահմանումներ ՀԱՏ ազգային ստանդարտի մշակում	Գարեջրագործական արտադրության ոլորտում հայերեն տերմինների սահմանում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 10 «Ավտոմոբիլային խմիչքներ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.27	Հնդկացորեն. Տեխնիկական պայմաններ	Հնդկացորենի վերաբերյալ սպառողական ցուցանիշների և փորձարկման մեթոդների սահմանում	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.28	Պղպեղ և պղպեղից ստացվող եթերայուղեր. Պիպերինի պարունակության որոշում. Բարձրարդյունավետ հեղուկային քրոմատագրման մեթոդ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 11027:1993 ստանդարտին ներդաշնակ	Պղպեղում և պղպեղից ստացվող եթերայուղերում պիպերինի պարունակության որոշման արդիականացում՝ միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.29	Չիլի պղպեղ և դրանից ստացվող եթերայուղեր. Ընդհանուր կապսաիցինոլի պարունակության որոշում. Մաս 2. Բարձրարդյունավետ հեղուկային քրոմատագրման մեթոդ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 7543-2:1993 ստանդարտին	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

	ներդաշնակ		տեխնիկական հանձնաժողով			
7.30	Թեյ. Թթվի մեջ չլուծվող նստվածքի որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 1577:1987 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.31	Օսլա. Նստվածքի պարունակության որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 3593:1981 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.32	Համեմունքներ. Նստվածքի ընդհանուր պարունակության որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 928:1997 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.33	Համեմունքներ. Թթվում չլուծվող նստվածքի պարունակության որոշում	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով

	Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 930:1997 ստանդարտին ներդաշնակ		Ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			չարգելված այլ միջոցներ
7.34	Միս և մսամթերք. Ճարպերի ընդհանուր պարունակության որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 1443:1973 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Միս, թռչնի միս, ձուկ, ձու և դրանց հիմքով արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.35	Միս և մսամթերք. Ներկանյութերի հայտնաբերում. Բարակաշերտ քրոմատագրման կիրառմամբ մեթոդ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 13496:2000 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 04 «Միս, թռչնի միս, ձուկ, ձու և դրանց հիմքով արտադրանք» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
7.36	Կոճապղպեղ և դրանից ստացվող եթերայուղեր. Հիմնական կծու բաղադրիչների պարունակության որոշում. Մեթոդ՝ բարձրաարդյունավետ հեղուկային քրոմատագրման կիրառմամբ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 03 «Մրգային և բանջարեղենային արտադրանք»	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

	13685:1997 ստանդարտին ներդաշնակ		ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			
--	---------------------------------	--	--------------------------------------	--	--	--

8. Ծխախոտ և ծխախոտային արտադրատեսակներ

8.1	Ծխախոտ և ծխախոտային արտադրատեսակներ. Աղաթթվում չլուծվող սիլիկատային նստվածքի պարունակության որոշում Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 2817:1999 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 11 «Ծխախոտ և ծխախոտային արտադրատեսակներ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
-----	---	---	--	----------	----------------	--

8.2	Սիգարետներ. Ծխի խտուցքում ջրի պարունակության որոշում. Մաս 2. Կարլ Ֆիշերի մեթոդ Ազգային ստանդարտի մշակում ԻՍՕ 10362-2:2013 ստանդարտին ներդաշնակ	Փորձարկման մեթոդի արդիականացում, արդյունքների հավաստիության և ճշգրտության բարձրացում միջազգային պահանջներին ներդաշնակ	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 11 «Ծխախոտ և ծխախոտային արտադրատեսակներ» ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
-----	---	---	--	----------	----------------	--

9. Կառավարման համակարգեր

9.1	Որակի կառավարման համակարգեր. Հիմնական դրույթներ և բառարան ՀՍ ԻՍՕ 9000-2005 ազգային ստանդարտի վերանայում ԻՍՕ 9000-2015 ստանդարտին ներդաշնակ	ՀՀ կազմակերպություններում որակի կառավարման համակարգերի ներդրման բարելավում՝ միջազգային պահանջներին համապատասխան	ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն ՏՀ 21 « Համապատասխանության գնահատում և կառավարման համակարգեր »	ստանդարտ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
-----	---	---	---	----------	----------------	--

			ստանդարտացման տեխնիկական հանձնաժողով			
2. Միջպետական և միջազգային ստանդարտացման աշխատանքներ	<p>2. Միջազգային, եվրոպական ու միջպետական ստանդարտացման աշխատանքների կազմակերպում</p> <p>2.1. Միջազգային (ԻՍՕ), եվրոպական (ԵՆ) և միջպետական (ԳՕՍՏ) ստանդարտների նախագծերի փորձաքննություն</p>	<p>Հայրենական արտադրանքի մրցունակության և որակի բարձրացում</p> <p>Տեխնիկական խոչընդոտների նվազեցում միջազգային, եվրոպական, ԱՊՀ և Մաքսային միության երկրների շուկաներում</p>	Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	ստանդարտների նախագիծ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
	<p>2.2. Միջազգային և միջպետական ստանդարտների նախագծերի էլեկտրոնային քվեարկություն</p>		Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	քվեարկության թերթիկներ	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
	<p>2.3. ԱՊՀ երկրների ստանդարտացման միջպետական խորհրդի, ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ԻՍՕ) և Ստանդարտացման եվրոպական կոմիտեի (ՍԵՆ) աշխատանքների կազմակերպում</p>		Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	ԱՊՀ ստանդարտացման միջպետական խորհրդի որոշում, ԻՍՕ և ՍԵՆ վեհաժողով	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ
3. Ստանդարտների ազգային ֆոնդի վարման և տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքներ	<p>3.1. Ստանդարտացման ազգային ֆոնդի վարում</p> <p>3.1.1. Ստանդարտացման նորմատիվ փաստաթղթերի ֆոնդի համալրում և հաշվառում</p> <p>3.1.2. Ընդունված ազգային ստանդարտների գրանցում</p> <p>3.1.3. Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ազգային ստանդարտների ֆոնդի վարում</p>	Ազգային Ֆոնդի արդիականացում. Պատշաճ և հավաստի տեղեկատվության տրամադրում ստանդարտացման բնագավառում ՀՀ կազմակերպություններին և գործարարներին	Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)	ստանդարտների ազգային ֆոնդի արդիականացում և վարում	2017 ընթացքում	Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ

	<p>3.2. Տեղեկատվական սպասարկման աշխատանքների կազմակերպում</p> <p>3.2.1. Հայաստանի Հանրապետության կազմակերպությունների տեղեկատվական սպասարկում</p> <p>3.2.2. «Ստանդարտ» տեղեկատվական-որոնման ավտոմատացման համակարգի ներդրում</p> <p>3.2.3. Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ստանդարտների ամբողջ տեքստի տվյալների բազայի (էլեկտրոնային տարբերակների) ստեղծում, հաշվառում և պահում</p> <p>3.2.4. ԱՀԿ անդամ երկրների տեղեկատվական (հարցման) կենտրոններին համապատասխան հարցումների տրամադրում</p> <p>3.2.5. Ազգային ստանդարտների կատալոգի, եռամսյակային տեղեկատվի նախապատրաստում և հրատարակում</p>		<p>Ստանդարտների ազգային ինստիտուտ ՓԲԸ (համաձայնությամբ)</p>	<p>տեղեկատվական սպասարկում</p>	<p>2017 ընթացքում</p>	<p>Պետական բյուջե և ՀՀ օրենքով չարգելված այլ միջոցներ</p>
<p>Ընդամենը (այդ թվում՝ ԱԱՀ-ն)</p>				<p>14123.4</p>		